

Öster Malma 2023-11-23

Yttrande Remiss av förslag till övergripande myndighetsgemensamma riktlinjer för flytt av varg inom Sverige, ärendenummer NV-05942-22

Svenska Jägareförbundet, nedan kallat förbundet, lämnar härmed synpunkter på förslag till övergripande myndighetsgemensamma riktlinjer för flytt av varg inom Sverige.

Allmänna synpunkter

Förbundet konstaterar att regeringsuppdraget till Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska anstalt och Naturvårdsverket, nedan kallade myndigheterna, handlar om att ta fram övergripande gemensamma riktlinjer för vilka åtgärder som behöver vidtas om varg som har invandrat till Sverige från Finland eller Ryssland ska kunna flyttas inom Sverige med hänsyn till *smittskyddet i kombination med risken för skador inom renskötseln* (vår kursivering).

Trots att uppdraget således är synnerligen begränsat tillägnas en stor del av det remitterade förslaget till att motivera själva behovet av flytt av varg utifrån vargens nuvarande och prognostiserade framtida bevarandestatus. Vidare ger sig myndigheterna in i en sifferexercis kring vargens genetiska behov som överhuvudtaget inte ligger inom ramen för själva uppdraget. Förbundet anser att det är mycket olyckligt att myndigheterna inte håller sig till regeringsuppdraget utan utvidgar det till delar som är synnerligen kontroversiella och i vissa delar inte överensstämmer med gällande rovdjurspolitik. Det är till exempel inte en absolut sanning att det krävs dubbelt så många invandrare per generation de sex kommande generationerna för att kompensera för förlust av genetisk variation under en enskild period.

Rovdjurspolitikens mål är att en genetiskt effektiv individ ska tillföras stammen varje femårsperiod. Någon annan motivering än att hänvisa till de gällande rovdjurspolitik behövs således inte. Vidare ger sig myndigheterna in i en diskussion om de juridiska förutsättningarna för licens- och skydds jakt kopplat till invandring som helt saknar relevans för själva uppdraget.

När myndigheterna tillåter sig att argumentera på det sätt som görs finns uppenbar risk att intressen som ogillar tanken på flytt av varg uppfattar att man helt bortser från deras önskemål och behov och enbart utgår från vargens behov.

Förbundet anser att frågan om själva behovet av flytt måste ske i ett helt annat sammanhang där såväl vargens, människornas, djurägares och juridikens behov redovisas i ett sammanhållen kontext. I det ingår även behovet av kompensationsåtgärder och tydlig regler för förvaltningen av sådana vargar i områden dit de ska flyttas och där de etablerar sig.

Förbundet föreslår därför att alla delar i det remitterade förslaget som handlar om annat än smittskyddet i kombination med risken för skador inom renskötseln lyfts ur dokumentet.

Risken för smitta

Förbundet delar i allt väsentligt de slutsatser myndigheterna gör om riskerna med flytt av varg i förhållande till den skada de kan orsaka rennaringen. Då vargar tillåts vandra in på egna ben och etablera sig i Sverige

Svenska Jägareförbundet

torde risken för smittspridning av allvarliga sjukdomar snarare minska om vargen först avmaskas och förses med sändare och därmed kan följas.

Förbundet saknar dock helt analys och redovisning av hur frågan om de båda dvärgbandmaskarna ska hanteras i samband med flytt. Hela problematiken avhandlas med några få meningar och avslutas med att *"SVA:s bedömning är att inför flytt bör risken för eventuell ytterligare smittspridning hanteras"*. Förbundet anser att det är oacceptabelt att frågan om dvärgbandmask inte ges större utrymme. Infektion hos människa kan leda till mycket svår sjukdom och dödsfall. Mot bakgrund av att regeringsuppdraget går ut på att värdera riskerna torde det vara självklart att i detalj beskriva konsekvenserna av spridning av dvärgbandmask. Framför allt måste det finnas en redovisad plan för hur samhället ska garantera att inte någon av de båda arterna av dvärgbandmask sprids till nya områden på grund av vargflytt. Det räcker inte med att som i det remitterade förslaget ange att parasiterna redan är eller kan vara spridd i delar av Sverige. Dessutom riskerar en spridning av hundens dvärgbandmask i områden med fast vargstam att påverka klövviltstammarna negativt då dessa är mellanvärd för parasiten. Att tidigare utbrott av hundens dvärgbandmask gått att lösa genom nedgrävning av slaktavfall inom rennäringen löser inte problemet när till exempel älgen är mellanvärd och vargen huvudvärd.

Utifrån den information som förbundet har räcker inte en avmaskning för att kunna garantera att spridning av parasiterna inte sker. Därför menar förbundet att det krävs analys av spillning från den varg som ska flyttas. Sådan analys kan göras i förväg eftersom grunden för att flytt överhuvudtaget ska komma i fråga är att det rör sig om en invandrad varg. I samband med att dna-prov från spillning insamlas och analyseras kan spillningen på motsvarande sätt undersökas för dvärgbandmask. Skulle sådan infektion påvisas måste vargen kunna avmaskas vid flera tillfällen före flytt eller om det inte låter sig göras i stället avlivas.

Förbundet vill dock vara tydligt med att förbundets ställningstagande rörande risken för smittspridning på inte sätt innebär ett tillstyrkande av flytt av varg. En sådan måste föregås av genomgripande analys av nyttan i förhållande till riskerna och som angetts ovan innehålla tydliga regler för förvaltning och kompensationsåtgärder.

För Svenska Jägareförbundet

Mikael Samuelsson
Ledamot förbundsstyrelsen

Gunnar Glöersen
Jaktvårdskonsulent